

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PRZEDSZKOLU NR 113 W WARSZAWIE

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.) i przepisy wydane na jej podstawie
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).

Cele wdrożenia Standardów Ochrony Dzieci

1. Standardy Ochrony Dzieci tworzą bezpieczne i przyjazne środowisko przedszkola.
2. Standardy Ochrony Dzieci są koniecznym elementem właściwego funkcjonowania przedszkola, mającym na celu:
 - troskę o dobro każdego dziecka,
 - zwiększenie świadomości personelu dotyczącej zagrożeń i efektywnego ich zapobiegania,
 - tworzenie środowiska, w którym respektowane są prawa dziecka.
3. Poprzez wdrożenie standardów przedszkole angażuje się w ochronę dzieci przed krzywdzeniem oraz zapewnia wszystkim dzieciom możliwie najlepsze warunki do rozwoju w atmosferze życzliwości, szacunku i akceptacji.
4. Cały personel przedszkola, w tym pracownicy instytucji, wolontariusze, stażyści oraz praktykanci znają treść dokumentu Standardy i Polityka Ochrony Dzieci oraz stosują je w praktyce. Personel przedszkola potwierdza znajomość treści i deklaruje ich zastosowanie na piśmie. Dokument dołącza się do akt osobowych pracownika przedszkola.

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Standardy Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Integracyjnym Nr 113 w Warszawie, zwane dalej „Standardami” określają:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem przedszkola oraz zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”;
- 4) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu przedszkola do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 5) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 6) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
- 7) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego;
- 8) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności

zachowania niedozwolone;

- 9) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
- 10) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia;
- 11) zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

§ 2. 1. Ilekroć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **przedszkolu** – należy rozumieć przez to Przedszkole Nr 113 „Przedszkole w Tęczowym Kręgu” w Warszawie;
- 2) **dziecku, małoletnim** – należy rozumieć osobę do ukończenia 10 roku życia, będącą podopiecznym Przedszkola Nr 113;
- 3) **rodzicach** – rozumie się przez to także opiekunów prawnych oraz inne osoby, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem;
- 4) **nauczycielu** - rozumie się przez to osobę zatrudnioną w przedszkolu na stanowisku pedagogicznym;
- 5) **pracowniku lub współpracowniku** - rozumie się przez to każdą osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę (nauczyciela i pracownika niepedagogicznego) lub umowy zlecenia, a także stażystę, wolontariusza i praktykanta.

§ 3. 1. Wolontariuszem przedszkola może być osoba wyłącznie w wieku powyżej 13 roku życia.

2. Umowę z wolontariuszem w wieku poniżej 18 roku życia zawiera się za uprzednią zgodą jego rodzica.

§ 4. 1. Każdy pracownik przed dopuszczeniem do realizacji obowiązków podaje dane osobowe, które następnie służą przedszkolu do wykonania obowiązku określonego w art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i sprawdzenia pracownika w Rejestrze Sprawców Przepięstw na tle seksualnym, zwanym dalej Rejestrem.

2. Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18 roku życia. W aktach osobowych pracownika przechowuje się wydruk pierwszego oraz ostatniego sprawdzenia osoby w Rejestrze. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać zatrudniona.

3. Za realizację obowiązku, o którym mowa w ust. 1-2 odpowiada dyrektor, który może upoważnić do tego innego pracownika.

4. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec pracownika/współpracownika postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo z użyciem przemocy popełnione przeciwko dzieciom, należy niezwłocznie odsunąć go od wszelkich form kontaktu z dziećmi.

5. Koordynowaniem działań ochrony małoletnich zajmuje się dyrektor i zespół monitorujący standardy ochrony małoletnich w skład, którego wchodzi, psycholog oraz pedagog specjalny.

3. Zespół monitorujący zostaje powołany przez dyrektora przedszkola zarządzeniem.

ROZDZIAŁ II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem przedszkola, oraz zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 5. 1. Pracownicy przedszkola posiadają odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.

2. W przypadku podejrzenia przez pracownika przedszkola, że dziecko jest krzywdzone ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania informacji dyrektorowi przedszkola lub zespołowi odpowiedzialnemu za monitorowanie standardów ochrony małoletnich.

3. Dyrektor powołuje zespół interwencyjny w przypadku zgłoszonego podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone. W obecności psychologa podejmuje kontakt z dzieckiem i jego rodziną. Zespół odpowiedzialny za monitorowanie standardów ochrony małoletnich opracowuje i przekazuje informacje na temat dostępnej oferty wsparcia.

4. Wszyscy pracownicy przedszkola, którzy mają informacje o krzywdzeniu dziecka są zobowiązani do zachowania tej informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom, w ramach działań interwencyjnych.

§ 6. 1.. Pracownicy przedszkola zobowiązani są odnosić się do małoletniego z szacunkiem, wydając polecenia rzeczowo, jasno i konkretnie.

Pracownicy przedszkola:

- 1) równo traktują każde dziecko bez względu na jego pochodzenie, wygląd, przekonania, wyznanie, kolor skóry;
 - 2) wysłuchują dziecko z uwagą i traktują jego wypowiedzi i przedstawioną wersję zdarzeń z należytą powagą;
 - 3) używają języka pozbawionego ocen, etykiet, dostosowanego do poziomu rozwoju dziecka.
2. uszczegółowienie zasad dotyczących bezpiecznych relacji pracownik - dziecko stanowi załącznik nr 1.

§ 7.1. Niedozwolone są następujące zachowania pracowników i współpracowników przedszkola wobec dzieci:

- 1) zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują lub poniżają dzieci;
- 2) zachowania, które mają znamiona innych form przemocy psychicznej, fizycznej lub wykorzystywania seksualnego;
- 3) niestosowny kontakt fizyczny z dzieckiem, naruszający godność dziecka. Dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, pomocą dziecku w czynnościach higienicznych, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, potrzebą uspokojenia dziecka;
- 4) podawanie dziecku alkoholu, leków, wszelkich środków psychoaktywnych;

- 5) akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które zaangażowane jest dziecko;
- 6) nawiązywanie z dzieckiem relacji o charakterze seksualnym;
- 7) zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny;
- 8) goszczenie dziecka we własnym domu.

2. Niedozwolone zachowania, ich rozpoznawanie i reagowanie stanowi załącznik nr 2.

3. Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiednich zachowań pracowników i współpracowników przedszkola wobec dzieci są bezzwłocznie wyjaśniane.

§ 8. Przedszkole w miarę możliwości prowadzi dla dzieci cykliczne (przynajmniej raz w roku) zajęcia na temat bezpiecznych relacji z innymi osobami, w tym dorosłymi oraz konieczności zgłaszania dorosłym wszystkiego, co je niepokoi.

ROZDZIAŁ III

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 9. 1. Określa się następujące zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka:

- 1) pracownicy i współpracownicy przedszkola działają na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem,
- 2) w swojej pracy pracownicy i współpracownicy przedszkola kierują się przepisami prawa;
- 3) każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia dziecka traktowana jest poważnie i wyjaśniana bez względu na to, czy pochodzi od dziecka, opiekuna, pracownika oraz bez względu na to, czy dotyczy podejrzenia krzywdzenia ze strony innego dziecka, opiekuna dziecka, czy też pracownika bądź współpracownika przedszkola;
- 4) w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa lub zagrożenia dobra dziecka pracownicy/ współpracownicy przedszkola podejmują niezwłocznie interwencję;
- 5) decyzję o podjęciu interwencji podejmuje dyrektor przedszkola we współpracy z zespołem monitorującym oraz pracownikiem, który pozyskał informację;
- 6) decyzję o podjęciu interwencji polegającą na przesłaniu zawiadomienia do prokuratury podejmuje dyrektor przedszkola;
- 7) jednocześnie oferowana jest pomoc i wsparcie psychologa dziecku oraz jego niekrzywdzącym opiekunom.

2. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka pracownik, który ma taką informację, niezwłocznie interweniuje poprzez natychmiastowe powiadomienie służb o zaistniałym fakcie. Następnie sporządza notatkę służbową podpisaną własnym nazwiskiem, którą przechowuje się w dokumentacji przedszkola.

§ 10. 1. Określa się zasady interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia związanego z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia lub życia dziecka (interwencja nagła):

- 1) jeżeli pracownik przedszkola w trakcie wykonywania obowiązków służbowych poweźmie informacje o bezpośrednim zagrożeniu życia lub/i zdrowia dziecka jest zobowiązany do natychmiastowej interwencji (interwencja nagła);
- 2) interwencja nagła polega na natychmiastowym powiadomieniu służb o bezpośrednim zagrożeniu życia i zdrowia dziecka;
- 3) w zawiadomieniu pracownik powinien podać wszystkie informacje, jakie uzyskał odnośnie dziecka (imię, nazwisko, adres, miejsce, w którym się znajduje), opisać rodzaj zagrożenia i podać wszystkie znane mu szczegóły zdarzenia;
- 4) po interwencji o zaistniałym zdarzeniu pracownik sporządza notatkę służbową i podpisuje własnym nazwiskiem;
- 5) pracownik podejmuje interwencję nagłą bez konsultacji. Jeżeli jednak sytuacja na to pozwala, należy skonsultować się przed podjęciem interwencji nagłej z dyrektorem przedszkola lub zespołem monitorującym.

§ 11. 1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania - stąd na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:

- 1) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);
- 2) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. kary fizyczne, poniżanie;
- 3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

2. Szczegółowe informacje dotyczące rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka i krzywdzenia dzieci stanowi załącznik nr 2.

§ 12. 1. W przypadku podejrzenia przez pracownika, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi lub zespołowi monitorującemu standardy ochrony małoletnich w przedszkolu. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.

2. Interwencja prowadzona jest przez zespół interwencyjny w skład, którego wchodzi dyrektor, zespół monitorujący wraz z wychowawcą i pracownikiem, który powziął informacje o krzywdzeniu dziecka.

3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest z wyłączeniem tej osoby.

4. Do udziału w interwencji można dodatkowo zaangażować innych specjalistów ważnych z punktu widzenia sprawy.

§ 13. 1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie).

2. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

3. Z przebiegu każdego zdarzenia sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.

4. Kartę interwencji załącza się do akt dotyczących dziecka.

§ 14. 1. Pracownicy przedszkola i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związaną, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym organom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

2. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

ROZDZIAŁ IV

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”

§ 15. 1. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:

- 1) pracownika/współpracownika;
- 2) inne osoby trzecie;
- 3) rodziców/opiekunów prawnych;
- 4) inne dziecko - krzywdzenie rówieśnicze.

§ 16. 1. **Krzywdzenie ze strony pracownika.** W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form

kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.

2. Dyrektor w obecności psychologa przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami.

3. Dyrektor wraz z Zespołem Monitorującym ustala przebieg zdarzenia oraz wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji - załącznik nr 3.

4. Dyrektor organizuje spotkanie/a z rodzicami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

5. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określa załącznik nr 5.

6. W przypadku gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, dyrektor bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności ma obowiązek wysłuchać pracownika podejrzewanego o krzywdzenie dziecka oraz innych świadków zdarzenia.

7. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.

8. Jeżeli pracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez przedszkole lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zawiadomić ten podmiot i zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren przedszkola, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z tym podmiotem.

§ 17. 1. Krzywdzenie przez inne osoby trzecie. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) dyrektor w obecności psychologa przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego rodzicami/opiekunami.

2. Dyrektor wraz z Zespołem Monitorującym Standardy Ochrony Małoletnich stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji - załącznik nr 3.

3. Dyrektor organizuje spotkanie/a z rodzicami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określono w załączniku nr 4.

5. W przypadku, gdy z rozmowy z rodzicami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło

krzywdzenia, dyrektor sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego - załącznik nr 5.

6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

§ 18. 1. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez rodziców/opiekunów, dyrektor w obecności psychologa przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka.

2. Dyrektor wraz z zespołem monitorującym stara się ustalić przebieg zdarzenia, a także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji - załącznik nr 3.

3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo dyrektor zawiadamia o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury - załącznik nr 4.

4. Gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, rodzina jest niewydolna wychowawczo (dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej) wówczas dyrektor powiadamia właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie wnosząc o wgląd w sytuację rodziny. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 5.

5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że rodzic/opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina stosuje wobec dziecka przemoc fizyczną/psychiczną/seksualną dyrektor powiadamia odpowiednie służby o konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.

6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

§ 19. 1. Krzywdzenie rówieśnicze. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w przedszkolu (np. na zajęciach grupowych) nauczyciel przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzeniu i jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami.

2. Ponadto nauczyciel przeprowadza rozmowę z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. Podejmuje współpracę z psychologiem.

3. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji - załącznik nr 3.

4. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.

5. Nauczyciel wraz z zespołem monitorującym, wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzącego opracowuje plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.

6. Z rodzicami/opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu nauczyciel wraz z zespołem monitorującym opracowuje plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
 7. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do procedury odpowiednio z §16, §17 lub §18.
 8. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczęszcza do przedszkola należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z rodzicami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka.
 9. Dyrektor organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym w instytucjach do tego powołanych oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, rodziców dziecka krzywdzącego).
 10. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, dyrektor informuje właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie - załącznik nr 4.
 11. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas dyrektor informuje właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie - załącznik nr 4.
- § 20.** Osobą odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” jest dyrektor przedszkola.

ROZDZIAŁ V

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu przedszkola do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§ 21. 1. Standardy określające zasady ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej dla małoletnich opracowuje zespół powołany przez dyrektora przedszkola, który decyduje o jego składzie.

2. Za przygotowanie merytoryczne pracowników do stosowania Standardów, w tym za przeprowadzenie spotkań szkoleniowych w zakresie stosowania Standardów, stosowanie zasad dokumentowania czynności związanych ze Standardami, odpowiada zespół, o którym mowa w punkcie 1 tego rozdziału.

§ 22. Dyrektor przedszkola w miarę potrzeb organizuje pracownikom spotkania szkoleniowe z przedstawicielami policji, sądu rodzinnego, kuratorów ds. małoletnich i nieletnich,

pracowników ośrodka pomocy społecznej, a także organizacji i stowarzyszeń zajmujących się problematyką ochrony małoletnich.

ROZDZIAŁ VI

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 23. 1. Przedszkole opracowuje Standardy ochrony małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.

2. Standardy w wersji pełnej zamieszcza się na stronie internetowej przedszkola.

3. Na tablicy ogłoszeń zamieszcza się Standardy w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

§ 24. 1. Do końca października każdego roku szkolnego nauczyciele wychowawcy omawiają z dziećmi zapisy Standardów w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.

2. Do końca października każdego roku szkolnego nauczyciele wychowawcy omawiają z rodzicami dzieci zapisy Standardów w wersji pełnej i skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.

ROZDZIAŁ VII

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

§ 25. 1. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest dyrektor oraz zespół monitorujący Standardy Ochrony Małoletnich.

2. Osobami odpowiedzialnymi za udzielenie małoletniemu wsparcia są:

1) dyrektor wraz z zespołem, o którym mowa w punkcie pierwszym tego rozdziału;

2) nauczyciel wychowawca.

3. W przypadku uzyskania informacji lub zauważenia przez pracownika, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i zgłoszenia tego faktu dyrektorowi lub zespołowi monitorującemu.

4. Każde podejrzenie powinno być zgłoszone dyrektorowi lub zespołowi monitorującemu. Uzasadnione podejrzenie jest podstawą do podjęcia kolejnych działań.

5. Pracownik ma obowiązek podjęcia i zgłoszenia podejrzenia zawsze w przypadku:

1) podejrzenia krzywdzenia dziecka na podstawie jego obserwacji;

2) gdy dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;

3) gdy inna osoba (dorosła lub dziecko) zgłosiła fakt krzywdzenia dziecka.

ROZDZIAŁ VIII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 26. Zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka określa instrukcja kancelaryjna przedszkola.

ROZDZIAŁ IX

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 27. 1. Sytuacje zachowań agresywnych ze strony dzieci:

- 1) bójki;
- 2) stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych;
- 3) posiadanie niebezpiecznych przedmiotów (syczoryki, zapalniczki, szkło, kamienie, sznurki itp.);
- 4) używanie ognia na terenie przedszkola;
- 5) posiadanie niebezpiecznych substancji;
- 6) wulgarne zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do dzieci i pracowników przedszkola;
- 7) wymuszenie, zastraszenie, podżeganie do bójek, wyzywanie;
- 8) dewastowanie mienia przedszkolnego i cudzej własności.

2. W każdym przypadku, o którym mowa w ust. 1, dziecko będące świadkiem agresywnego zachowania bądź innego zachowania sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie przedszkola, natychmiast informuje o tym zdarzeniu najbliższą znajdującą się osobę dorosłą.

3. W sytuacjach, o których mowa w ust.1, dziecko ma obowiązek podporządkować się do poleceń pracowników przedszkola.

4. W przypadku krzywdzenia dziecka przez inne dziecko na terenie przedszkola, pracownik przedszkola, który jest świadkiem zdarzenia ma obowiązek:

- 1) zdecydowanie i stanowczo przerwać negatywne zachowania uczestników zajęcia;
- 2) rozdzielić strony konfliktu;
- 3) jeśli istnieje potrzeba udzielić pierwszej pomocy. W przypadku poważniejszych obrażeń, wzywa pogotowie ratunkowe;
- 4) poinformować dyrektora o zaistniałym zdarzeniu.

5. Jeżeli ofiara przemocy doznała dotkliwych obrażeń cielesnych, wymagających interwencji medycznej, lub następuje długotrwały proces przemocy (dręczenie), a wcześniej stosowane strategie naprawcze nie przyniosły oczekiwanych rezultatów dyrektor powiadamia o zdarzeniu Policję i/lub Sąd Rodzinny.

6. Nauczyciel we współpracy z zespołem monitorującym zobowiązany jest wyjaśnić okoliczności zajścia, powiadomić rodziców/opiekunów poszkodowanego dziecka oraz sprawcy.
7. Z dzieckiem-sprawcą przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie oraz powiadamia o konsekwencjach, zgodnych ze statutem przedszkola.
8. Zarówno poszkodowany, jak i sprawca, objęci zostają wsparciem psychologiczno-pedagogicznym.

ROZDZIAŁ X

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet i zasady ochrony danych osobowych dziecka

§ 28. 1. Dzieci nie mają bezpośredniego dostępu do sprzętu multimedialnego połączonego z Internetem.

2. Nauczyciele zobowiązani są do każdorazowej kontroli multimedialnego materiału przygotowywanego do zajęć.

3. Przedszkole zapewnia dzieciom udział w zajęciach edukacyjnych, mających na celu rozpoznawanie zagrożeń w Internecie.

§ 29. 1. **Zasady ochrony danych osobowych dziecka** podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.

2. Pieczę nad dokumentami zawierającymi dane osobowe dzieci sprawuje Przedszkole Integracyjne nr 120, jako Administrator Danych Osobowych oraz Inspektor Ochrony Danych Osobowych wyznaczony przez Administratora.

3. Do przetwarzania danych osobowych dzieci dopuszczane są tylko osoby upoważnione przez Administratora Danych Osobowych.

4. Pracownik przedszkola ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.

5. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

§ 30. Zasady ochrony wizerunku dziecka. Przedszkole, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka. Wzór dokumentów dotyczących utrwalania i publikowania wizerunku dziecka zawiera załącznik nr 6 do niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich.

ROZDZIAŁ XI

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 31. 1. Zakres zadań poszczególnych pracowników przedszkola w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że dziecko jest krzywdzone.

Dyrektor:

- 1) przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia dziecka;
- 2) bierze udział w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi;
- 3) w sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieska Karta”;
- 4) w przypadku, gdy dziecko doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice odmawiają współpracy z przedszkolem składa wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu lub zawiadamia prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa;
- 5) w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka natychmiast zawiadamia policję;
- 6) w sytuacji gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny zawiadamia policję;
- 7) w przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni, a wcześniejsze metody postępowania przedszkolnego okazały się nieskuteczne, zawiadamia sąd;
- 8) informuje o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy;
- 9) organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dziecka;
- 10) prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku dziecka krzywdzonego;
- 11) zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc wobec dzieci;
- 12) uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji w placówce Standardów Ochrony Małoletnich.

2. Nauczyciel - wychowawca:

- 1) diagnozuje sytuację dziecka i jego rodziny;
- 2) jest koordynatorem pomocy dziecku oraz jego rodzinie. W sprawach dotyczących dziecka pozostaje w ciągłym kontakcie z rodziną, dyrektorem i zespołem monitorującym;
- 3) informuje rodziców o możliwych kierunkach wsparcia dziecka;
- 4) współpracuje ze specjalistami pomagającymi dziecku i jego rodzinie, bierze udział w pracach zespołu opracowującego strategię działań względem całej rodziny, a w szczególności względem ofiary i sprawcy przemocy, uczestniczy w pracach zespołu interwencyjnego;
- 5) udziela stałego wsparcia dziecku oraz dyskretnie monitoruje jego sytuację w okresie późniejszym i monitoruje, by skutki przemocy nie wpływały na sytuację przedszkolną dziecka;
- 6) poszerza wiedzę i umiejętności związane z ochroną dziecka przed zagrożeniami;
- 7) dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy

pedagogicznej z dziećmi, dba o to, żeby rodzice znali obowiązujące w przedszkolu Standardy Ochrony Małoletnich, w tym procedury zgłaszania zagrożeń, zachęca rodziców/opiekunów dzieci do angażowania się w działania na rzecz ochrony dzieci.

3. Inni nauczyciele:

- 1) w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie dziecka, sporządzają notatkę służbową;
- 2) powiadamiają dyrektora przedszkola oraz zespół monitorujący Standardy;
- 3) w przypadku, gdy dziecko ma obrażenia udzielają pomocy;
- 4) uważnie wsłuchują się w relację dziecka, dbają, by ofiara przemocy czuła się bezpiecznie;
- 5) opracowują w zespole plan pomocy dziecku krzywdzonemu;
- 6) dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z dziećmi oraz poszerzają wiedzę i umiejętności związane z ochroną dziecka przed zagrożeniami.

4. Niepedagogiczni pracownicy przedszkola:

- 1) zgłaszają obserwowane, niepokojące sygnały dyrekcji lub wychowawcy;
- 2) sporządzają notatkę służbową z zaistniałej sytuacji;
- 3) udzielają pierwszej pomocy w sytuacjach koniecznych;
- 4) reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami;

ROZDZIAŁ XII

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

§ 32. 1. Dyrektor wyznacza Zespół, który jest odpowiedzialny za monitorowanie Standardów.

2. Zespół, o którym mowa w ust.1 jest odpowiedzialny za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w treści ich zapisów.

3. Zespół, o którym mowa w ust. 1 przeprowadza wśród pracowników raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 7;

4. W ankiecie pracownicy przedszkola mogą proponować zmiany w Standardach oraz wskazywać naruszenia Standardów

5. Zespół, o którym mowa w ust. 1 dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi.

6. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza stosownym zarządzeniem nowe brzmienie.

ROZDZIAŁ XIII

Postanowienia końcowe.

§ 33. 1. Standardy wchodzi w życie z dniem podpisania zarządzenia. Wzór zarządzenia Dyrektora załącznik nr 8.

2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, w szczególności poprzez ogłoszenie na stronie internetowej przedszkola, wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników.
3. Standardy Ochrony Małoletnich są udostępnione rodzicom poprzez stronę internetową Przedszkola.
4. Standardy Ochrony Małoletnich obowiązują wszystkich pracowników Przedszkola, a znajomość ich treści potwierdzają własnoręcznym podpisem. Wzór oświadczenia o znajomości dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich stanowi załącznik nr 9.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNIK - DZIECKO

Kontakt fizyczny – dotykanie dzieci

1. W sytuacji zajęć i zabaw pracownik przedszkola:

- Ma prawo przytulać dziecko, sadzać je na kolanach, trzymać na rękach, bezpośrednio pomagać dziecku w wykonywaniu ćwiczeń sprawnościowych, zadań ruchowych oraz zadań manualnych – tylko za zgodą dziecka.

2. W sytuacji zagrożenia wypadkiem, kontuzją, urazem, itp., pracownik przedszkola ma prawo:

- zdecydowanie, ale nie gwałtownie odsunąć dziecko od źródła zagrożenia;
- wyprowadzić dziecko lub wynieść je w bezpieczne miejsce;
- stanowczo, ale nie gwałtownie odebrać dziecku przedmiot zagrażający jego zdrowiu;
- o ile okoliczności pozwolą, powinien wyjaśnić dziecku przyczyny swoich działań.

3. Na wypadek sytuacji ratowania zdrowia i życia dziecka wszyscy pracownicy Przedszkola:

- są okresowo przeszkalani w zakresie udzielania pierwszej pomocy dziecku;
- mają prawo i obowiązek w w/w okolicznościach udzielić bezpośredniej pomocy dziecku.

4. W sytuacji wykonywania czynności pielęgnacyjnych pracownicy przedszkola mają obowiązek wykonywać wszystkie czynności pielęgnacyjne przy dziecku takie jak:

- mycie i pielęgnacja intymnych okolic ciała dziecka, w sytuacji, gdy dziecko nie zapanuje nad potrzebami fizjologicznymi;
- zmiana bielizny, ubranka;
- w zależności od stopnia samodzielności dziecka wyręcza je w tych działaniach, pomaga lub tylko kontroluje i wspiera wysiłki dziecka;
- zawsze uprzedza dziecko o potrzebie i konieczności wykonania przy nim czynności pielęgnacyjnych;
- dziecko nigdy nie jest karane za niezapanowanie nad potrzebami fizjologicznymi;
- wykonuje czynności pielęgnacyjne w sposób delikatny, spokojnie, bez pośpiechu – tak, aby dziecko czuło się w tych sytuacjach bezpiecznie.

5. W sytuacjach: rozbierania, przebierania do snu, ubierania, personel przedszkola:

- dzieciom w większym stopniu samodzielnym służy pomocą w czynnościach ubierania i rozbierania – za ich zgodą;
- dzieciom mniej zaradnym w w/w czynnościach pomaga w większym stopniu lub całkowicie je w nich wyręcza;

- wszystkie czynności wykonuje w sposób delikatny, spokojnie, bez zbędnego pośpiechu, dbając o komfort dziecka.

6. W sytuacji spożywania posiłków, personel Przedszkola:

- nie zmusza dzieci do jedzenia;
- zachęca dzieci do samodzielnego spożywania posiłku, swoją pomoc oferuje dzieciom, które o to poproszą;
- zapewnia spożywanie posiłków w spokojnej atmosferze: każde dziecko je w swoim tempie i tyle, ile chce.

7. W sytuacji leżakowania, pracownicy Przedszkola:

- w miarę możliwości respektują przyzwyczajenia dziecka związane z odpoczynkiem i zasypianiem;
- po leżakowaniu, jeśli istnieje konieczność wybudzenia dziecka, czynią to w sposób delikatny, spokojny, zwracając się do niego po imieniu

Język i równe traktowanie

1. Personel Przedszkola:

- zawsze zwraca się do dziecka po imieniu;
- mówi do dziecka spokojnie;
- używa języka zrozumiałego dla dziecka, a zarazem poprawnego pod względem reguł językowych;
- nie używa słów i wyrażeń niecenzuralnych;
- nie etykietuje dziecka, nie ośmiesza i nie upokarza;
- nie używa wobec dziecka przemocy psychicznej, nie grozi dziecku i nie straszy, aby uzyskać posłuszeństwo;
- uprzedza dziecko o wszystkich swoich wobec niego zamierzeniach;
- nie ocenia postępowania rodziców dziecka w jego obecności;
- nigdy nie pozostawia dziecka bez wyjaśnienia – tłumaczy swoje decyzje;
- nigdy nie pozostaje obojętnym na wyrażoną przez dziecko chęć nawiązania kontaktu;
- zachęca dziecko do mówienia, wszystkie dzieci traktuje jednakowo, bez względu na kolor skóry, pochodzenie, środowisko społeczne, tradycje kulturowe i religijne, status materialny, stan zdrowia, wygląd, zachowanie, itp.

2. Dyscyplina:

- metody dyscyplinowania dzieci muszą być odpowiednio dobrane do wieku i poziomu rozwoju dziecka;
- pochwała i zachęta powinny być najczęściej stosowanym przez personel środkiem do osiągnięcia sukcesów wychowawczych;
- dyscyplinowanie dziecka ogranicza się do konsekwentnego stawiania wobec niego granic – spokojnego wyjaśniania, co wolno, a czego nie wolno;

- stosowanie dyscypliny wobec dziecka nie może naruszać jego godności i nietykalności osobistej;
- kara nigdy nie dotyczy odczuwanych przez dziecko uczuć i emocji, jedynie wynikających z nich niepożądanych zachowań;
- w przypadku konieczności zastosowania kary nie może ona nosić cech przemocy fizycznej ani psychicznej w stosunku do dziecka.

3. Transport i przemieszczanie się:

- dzieci przebywające w przedszkolu pod opieką personelu nie opuszczają terenu przedszkola w czasie swojego w nim pobytu;
- dziecko opuszcza przedszkole, jedynie w obecności rodzica lub pełnoletniej osoby upoważnionej do jego odbioru i spełniającego zarazem warunek trzeźwości i poczytalności;
- wszystkie sytuacje związane z przemieszczaniem się dzieci po terenie przedszkola, takie jak: zmiana pomieszczeń, zmiana grup, wyjście do i powrót z ogródka, odbywają się zawsze w obecności personelu;
- personel przedszkola zawsze uprzedza dziecko o konieczności zmiany miejsca, wyjaśnia jej przyczyny;
- w trakcie przemieszczania się, o ile nie ma ono na celu ochrony zdrowia lub życia dziecka, personel dba o jego komfort, m.in. dostosowuje swoje tempo poruszania się do tempa dziecka, jeśli trzeba – trzyma za rękę.

ZAŁĄCZNIK NR 2

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

WSTĘP

Krzywdzenie dzieci jest zjawiskiem wielowymiarowym i złożonym. Przemoc, której doświadcza dziecko w bardzo niekorzystny sposób może wpłynąć na jego dalsze życie. Potencjał z jakim dziecko przychodzi na świat może zostać zniszczony, a zaburzenia i zakłócenia w zdrowiu i rozwoju fizycznym oraz psychicznym mogą być nieodwracalne.

ROZWINIĘCIE PROBLEMU

Krzywdzenie dziecka jest definiowane jako „każde działanie lub bezczynność jednostek, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, który deprawuje równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłóca ich optymalny rozwój” (D. Gil).

Definicja ta wskazuje na kilka aspektów zjawiska krzywdzenia dzieci. Po pierwsze

sprawcami krzywdzenia mogą być zarówno osoby (np. matka, ojciec), jak instytucje (np. dom dziecka, przedszkole), czy nawet społeczeństwo jako całość (np. obowiązujący system prawny, czy system opieki i pomocy dziecku). Jest tu mowa o aktywnym oraz biernym wymiarze zjawiska. Dziecko jest krzywdzone również wtedy, gdy nie są wobec tego dziecka podejmowane niezbędne działania, np. o charakterze terapeutycznym czy profilaktycznym. Każda forma krzywdzenia dziecka jest dla niego niszcząca. Dziecko ze względu na wiek nie zna przynależnych mu dóbr prawnych, może mieć trudności z artykulacją poczucia krzywdy, nie zawsze też musi ją odczuwać. Natomiast osoby dorosłe, min. Pracownicy przedszkola, kierując się dobrem dziecka i wypełniając swoje obowiązki powinni umieć rozpoznawać to zjawisko i tym samym odpowiednio reagować. Pracownicy przedszkola są nie tylko moralnie, ale również prawnie odpowiedzialni za zgłoszenie tego faktu. W kontekście zjawiska krzywdzenia dzieci mamy do czynienia przede wszystkim w sytuacjach:

1. przemocy fizycznej stosowanej wobec dziecka;
2. przemocy psychicznej stosowanej wobec dziecka;
3. zaniedbywania dziecka;
4. wykorzystywania seksualnego dziecka.

Ad. 1 Przemoc fizyczna

Z dniem 1 sierpnia 2010 r. wszedł w życie art. 961 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, który zakazuje stosowania kar cielesnych: „*Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych*”. Niestety, wciąż wielu rodziców dziwi się, słysząc że przemoc fizyczna to także szturchanie, popychanie dziecka, szarpanie, ściskanie za szyję, kark czy zatykanie ust. Przemoc fizyczna to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Jedną z form przemocy fizycznej jest potrząsanie dzieckiem. Dotyczy to niemowląt do 6 miesiąca życia. Dzieci te mają słabo rozwinięte mięśnie karku i szyi. Niezrośnięte szwy czaszki i ciemiączka pozwalają na naprzemiennie ruchy głowy i mózgu. Może to prowadzić do mikrouszkodzeń w mózgu, wpływających na opóźnienie umysłowe, jak również ciężkiego uszkodzenia mózgu wskutek wylewów, a także do niedosłuchu.

Rozpoznawanie przemocy fizycznej - na co zwrócić uwagę?

Dziecko:

- ma widoczne obrażenia ciała (poparzenia, ugryzienia, siniaki, złamania kości), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić
- boi się rodzica lub opiekuna
- wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła

- podawane przez nie wyjaśnienia dotyczące ran i siniaków wydają się nieprawdopodobne

Rodzic lub opiekun:

- podaje sprzeczne lub nieprzekonujące wyjaśnienia obrażeń dziecka, bądź w ogóle odmawia wyjaśnień
- mówi o dziecku w negatywny sposób, na przykład używając określeń takich jak „idiota”, „głupi”, „gówniarz”
- poddaje dziecko surowej fizycznej dyscyplinie
- nadużywa alkoholu lub narkotyków

Zaniepokoić może także zachowanie – dziecko jest: niespokojne, załęcznione, wycofane oraz to, jak często dziecko jest hospitalizowane, z jakiego powodu oraz zbyt duża odległość czasowa od momentu urazu do przyjazdu do szpitala.

Ad. 2 Przemoc psychiczna, emocjonalna

Jest to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości. To również wymagania i oczekiwania wobec dziecka, którym nie jest ono w stanie sprostać.

Formy przemocy psychicznej:

- **poniżanie dziecka, ośmieszanie** – porównywanie go do rzeczy, zjawisk, które budzą obrzydzenie i nie są powszechnie lubiane, nazywanie go w sposób obraźliwy, podawanie go jako negatywnego przykładu w rodzinie, grupie przedszkolnej, mówienie przy innych o jego słabościach, chorobach, problemach, świadome lub nie odrzucanie emocjonalne dziecka, niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka – niekochanie, nieokazywanie dziecku czułości, bliskości, zainteresowania, skupianie się na jego „mankamentach”. Dzieciom tym bardzo trudno w dorosłym życiu poczuć miłość do drugiej osoby albo ją okazać;
- **agresja słowna** – stałe podnoszenie na dziecko głosu, krzyczenie na nie, mówienie w bardzo dużym napięciu, używanie słów powszechnie uważanych za obraźliwe;
- **zastraszanie dziecka, stosowanie pogroźek, szantażu** – „Jeśli tego nie zrobisz, to...spotka cię straszna kara, przestanę cię kochać” itp. To także straszenie dziecka przez rodzica, że coś się może stać jemu albo rodzicowi, straszenie wyrzuceniem z domu, oddaniem do domu dziecka, mówienie, że się go już nie kocha. Głębokość i rozległość ran w psychice dziecka spowodowana takim postępowaniem dorosłych jest nie do przewidzenia;
- **manipulowanie dzieckiem** (najczęściej w sytuacji rozstania rodziców) – przedstawianie drugiego rodzica jako „złego”, tworzenie fałszywych wspomnień u dziecka i przypominanie negatywnych doświadczeń z drugim rodzicem;
- **wywoływanie poczucia winy** – czynienie dziecka odpowiedzialnym za stan emocjonalny i zdrowotny rodzica: „to przez Ciebie się tak źle czuję, umrę, jak tak się

będziesz zachowywać, gdybyś był grzeczny nigdy bym Cię nie uderzył”. Powoduje to branie na siebie winy przez dziecko, także w sytuacjach nie związanych z domowymi sprawami;

- **nadopiekuńczość** – rodzic wyręcza dziecko we wszystkim, boi się o to, że dziecku może stać się krzywda, co powoduje nadmierną kontrolę - zarówno kontaktów z rówieśnikami, jak i niewspółmierne do wieku ograniczanie swobodnej zabawy (nie biegaj, nie skacz, stój grzecznie). Wpaja w dziecko poczucie zagrażającego świata, a wszelkie niepowodzenia dziecka przerzuca na inne osoby czy sytuacje. Nadopiekuńczość kształci w dziecku postawę egocentryczną i egoistyczną oraz źle wpływa na jego funkcjonowanie wśród rówieśników. Prowadzi do niezaradności i kompleksów.

Rozpoznawanie przemocy psychicznej - na co zwrócić uwagę?

Dziecko:

- zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku (w sposób zbyt dorosły bądź zbyt infantylny);
- wykazuje zaburzenia jedzenia (niedojada, nadmiernie się objada, wymiotuje);
- jest opóźnione w rozwoju fizycznym bądź emocjonalnym;
- moczy się bądź zanieczyszcza kałem;
- samookaleczań ;
- ma problemy ze snem, nocne koszmary, boi się chodzić spać;
- ma objawy hipochondrii, hysterii, obsesji lub fobii.

Rodzic lub opiekun:

- ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko;
- nie interesuje się problemami dziecka;
- otwarcie odrzuca dziecko;
- faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- w oczekiwaniach i wymaganiach wobec dziecka nie bierze pod uwagę jego możliwości;
- nadużywa alkoholu lub narkotyków.

Przemoc psychiczna jest najtrudniejsza do zdiagnozowania. Zawsze powinna zaniepokoić nagła zmiana w zachowaniu dziecka, np. dziecko, które do tej pory było pogodne, zaczyna być wycofane, smutne, apatyczne.

Ad 3. Zaniedbywanie dziecka

Jest to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna; nie zapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa.

Może przybierać następujące formy:

- **zaniedbywanie fizyczne** – niezaspokajanie potrzeb fizycznych dziecka w sposób wystarczający, biorąc pod uwagę wiek dziecka, jego potrzeby rozwojowe i indywidualne. Chodzi tu o podstawowe potrzeby życiowe: właściwe wyżywienie, pielęgnacja, higiena, wypoczynek. U małych dzieci w wyniku niewłaściwej opieki czy higieny, może dojść do chorób skóry, zapaleń, odmrożenia, zmian pasożytniczych. Starsze dzieci mogą być wytykane, izolowane od rówieśników, przezywane (bo są np. brudne, brzydko pachną, itp.).
- **zaniedbywanie żywieniowe** – głodzenie, niedostarczanie dziecku odpowiedniej ilości jedzenia. Może prowadzić do nieprawidłowości w rozwoju fizycznym i psychicznym. Objawia się niską masą ciała, bólami głowy i brzucha, omdleniami.
- **zaniedbywanie zdrowotne** – niewystarczająca dbałość o zdrowie dziecka lub jej całkowity brak, np. niezgłaszanie się z dzieckiem do szczepień, nieleczenie stanów chorobowych, mimo zaleceń pediatry lub innego specjalisty, marginalizowanie lub bagatelizowanie negatywnych konsekwencji takiego postępowania dla dziecka.
- **zaniedbywanie edukacji dziecka** – dziecko nie ma odrobionych prac domowych, nie posiada lub brakuje mu przyborów np. zeszytów, podręczników, nie ma warunków do nauki. Skrajnym zaniedbywaniem edukacji jest nieposyłanie dziecka do szkoły.
- **brak wystarczającej opieki i troski o dziecko** – nieinteresowanie się dzieckiem, tym co robi, czego potrzebuje, jakie ma problemy. W skrajnej formie opuszczenie dziecka lub porzucenie.
- **zaniedbywanie emocjonalne** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb psychicznych dziecka: miłości, bliskości, czułości, kontaktu fizycznego. Rodzic nie spędza czasu z dzieckiem bezpośrednio wchodząc z nim w relacje, nie bawi się z nim lub jest tego za mało, biorąc pod uwagę potrzeby dziecka.

Zaniedbywanie dziecka - na co zwrócić uwagę?

Dziecko:

- często jest nieobecne w szkole lub przedszkolu;
- kradnie jedzenie bądź zabawki kolegom, żebrze;
- nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów;
- jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie;
- często jest ubrane nieodpowiednio do pogody;
- mówi, że w domu nie ma osoby, która mogłaby się nim zająć.

Rodzic lub opiekun:

- nie interesuje się losem dziecka;
- jest apatyczny lub pogrążony w depresji;
- często nie dociera na umówione spotkania;
- nadużywa alkoholu lub narkotyków.

Zaniebywanie dzieci nie dotyczy tylko – jako sprawców – rodziców. Każdy dorosły, pod którego opieką jest dziecko, czy to jest lekarz, nauczyciel, pracownik socjalny, psycholog czy pedagog ma obowiązek dbać w sposób wystarczający dla dziecka, o jego szeroko rozumiane potrzeby i zaspokajać je adekwatnie do pełnionej roli zawodowej.

Ad. 4 Wykorzystywanie seksualne

Wykorzystywanie seksualne dziecka (definicja Światowej Organizacji Zdrowia WHO) to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie potrafi ono w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby.

W polskim prawie jako ofiarę wykorzystywania seksualnego określa się dziecko poniżej 15 roku życia.

Do przemocy seksualnej zaliczamy: **gwałt, pedofilię i kazirodztwo.**

Wykorzystywanie seksualne - na co zwrócić uwagę?

Dziecko:

przejawia dziwne bądź niezwykle dla swojego wieku zachowania seksualne (np. jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie);

- jest wycofane, depresyjne, infantylnie się zachowuje, ma trudności w relacjach z rówieśnikami;
- odmawia przebijania się w towarzystwie innych (np. przed zajęciami sportowymi);
- pogorszyło się w nauce;
- ma trudności z chodzeniem lub siadaniem;
- doświadcza bólu intymnych części ciała;
- ucieka z domu;
- chwali się nagłym przyływem gotówki lub prezentów.

Rodzic lub opiekun:

- przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (np. podczas zabawy)
- nadużywa alkoholu lub narkotyków
- nie utrzymuje relacji z osobami spoza rodziny
- przejawia nadopiekuńczość w stosunku do dziecka, ogranicza jego kontakty z rówieśnikami

ZAKOŃCZENIE

Występowanie pojedynczego objawu na ogół nie jest dowodem na to, że dziecko doświadczyło krzywdzenia. Jeśli jednak symptom powtarza się, bądź kilka objawów występuje jednocześnie, prawdopodobieństwo, że mamy do czynienia z przemocą wobec dzieci zdecydowanie wzrasta. Podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy jest szczególnie uzasadnione, gdy z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów.

Przemocy nie można lekceważyć. Sama się nie kończy. Jeżeli jest uzasadnione podejrzenie, że dziecko lub dziecko doznają krzywdy, należy zgłosić ten fakt instytucji, która może udzielić pomocy. W ten sposób udzielamy pomocy dziecku i jego rodzinie. W pierwszej kolejności należy porozmawiać z rodzicem, który krzywdzi swoje dziecko. Często rodzic dopuszcza się agresywnych zachowań ze względu na swoją bezradność, frustrację. Rozmowa, rada, udzielone wsparcie jest potrzebne i może wpłynąć na zmianę postępowania. W takich przypadkach można zaproponować rodzicom lub opiekunom zwrócenie się o pomoc medyczną, psychologiczną, pedagogiczną czy finansową. W uzasadnianych przypadkach można nie rozmawiać z rodzicem, który krzywdzi swoje dziecko. Jednak koniecznie należy skontaktować się z instytucjami i miejscami, które zajmują się udzielaniem pomocy dzieciom. Są to:

- Komitet Ochrony Praw Dziecka;
- Towarzystwo Pomocy Dzieci;
- Poradnie rodzinne;
- Specjaliści do spraw rodzinnych w każdej jednostce policji;
- Prokuratura Rejonowa;
- Centrum Pomocy Rodzinie;
- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- Ośrodek Pomocy Społecznej.

Większość rodziców, którzy źle traktują swoje dzieci, może nauczyć się, jak być dobrym ojcem lub matką. Trzeba pomóc rodzinie przezwyciężyć kryzys, trzeba nauczyć domowników innego sposobu na wspólne życie. Trzeba chronić zdrowie i życie dzieci.

ZAŁĄCZNIK NR 3

KARTA INTERWENCJI

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka:
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) - opis
.....
.....
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:
4. Działania podjęte wobec dziecka (skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty):
.....
.....
5. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy):
.....
.....
6. Spotkania z opiekunami dziecka - opis (w tym data):
.....
.....
7. Interwencja prawna (właściwe zakreślić):
 - a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
 - b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
 - c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis):
.....
.....
8. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję)
i data interwencji:
.....
.....
9. Wyniki interwencji (działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach/działania organizacji/działania rodziców):
.....

ZAŁĄCZNIK NR 4

ZAWIADOMIENIE O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Warszawa, dnia

Prokuratura Rejonowa w 1

Zawiadamiający: z siedzibą w

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
..... na szkodę małoletniego

(imię i nazwisko, data urodzenia) przez

(imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez

(imię i nazwisko pracownika/wolontariusza) czynności służbowych - wobec

małoletniej/go..... (imię i nazwisko), dziecko ujawniło
niepokojące treści dotyczące

relacji z

.....2.

Dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa

.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo
małoletniej/małoletniego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest

(imię, nazwisko, telefon, adres do korespondencji).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny,
z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....
podpis osoby upoważnionej

1 Zawiadomienie należy złożyć do prokuratury rejonowej/policji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.

2 Opis sytuacji, która miała miejsce. Należy uzupełnić zgodnie z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np.: kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo).

ZAŁĄCZNIK NR 5

WZÓR WNIOSKU O WGLĄD W SYTUACJĘ RODZINY

Warszawa, dnia

Sąd Rejonowy w Wydział Rodzinny i Nieletnich³

Wnioskodawca:

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców)

ul.

(adres zamieszkania).

³ Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

Opis sytuacji, która miała miejsce. Należy uzupełnić zgodnie z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np.: kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo).

Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania.

ZAŁĄCZNIK NR 6

DOKUMENTY DOTYCZĄCE UTRWALANIA I PUBLIKOWANIA WIZERUNKU DZIECKA

Zgoda na przetwarzanie wizerunku oraz jego rozpowszechnianie

Jako rodzic/opiekun prawny dziecka

.....

(imię i nazwisko dziecka)

Zgodnie z art. 81 ust. 1 z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U.2018.1191) oraz w art. 6 ust. 1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych dalej jako RODO) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, z późn. zm.)

wyrażam zgodę na: nieodpłatne, nieograniczone

czasowo utrwalenie, wykorzystywanie, rozpowszechnianie i zwielokrotnianie przez

Przedszkole nr 113 „Przedszkole w Tęczowym Kręgu” wizerunku ww. dziecka

utrwalonego podczas wszelkiego rodzaju imprez i wydarzeń, organizowanych w ramach prowadzonej przez ww. placówkę działalności określonej

Statutem placówki i ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, na terenie

siedziby placówki, jak również poza jego siedzibą (np. wycieczki, udział w imprezach i

wydarzeniach zewnętrznych, różnego rodzaju uroczystościach), wszelkimi

dostępными aktualnie technikami i metodami utrwalania w celach promocyjno-

informacyjnych oraz dokumentujących działalność placówki, wynikających z jej zadań

statutowych w ramach świadczonych usług w zakresie edukacji, poprzez publikację

wizerunku dziecka:

w dowolnej formie, za pośrednictwem dowolnego medium*,

lub wyłącznie poprzez publikację:

na stronie internetowej placówki**,

na stronie placówki prowadzonej na portalu Facebook**,

na terenie placówki**,

w gazetce placówki**,

w księdze/ kronice placówki**,

w drukowanych materiałach informacyjnych w postaci broszur lub ulotek**,

Jednocześnie wyrażam zgodę na dokonanie przez placówkę lub osoby trzecie działające w jej imieniu zmian i modyfikacji utrwalonego wizerunku dziecka polegającego wyłącznie na jego obróbce graficznej (np. zmiana kadrowania) z zastrzeżeniem, że te zmiany i modyfikacje nie mogą w żaden sposób zniekształcać wizerunku dziecka.

Oświadczam, że zapoznałem się z treścią klauzuli informacyjnej dotyczącej przetwarzania moich danych osobowych i danych osobowych dziecka przez placówkę.

Warszawa, dnia

(podpis przedstawiciela ustawowego/innej osoby uprawnionej)

*wstawić x w okienku w przypadku wyrażenia zgody na publikację w dowolnej formie za pośrednictwem dowolnego medium,

**wstawić x w okienku właściwym dla treści zgody.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych dalej jako RODO) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, z późn. zm.) informujemy, że:

1. Administrator danych osobowych

Administratorem czyli podmiotem decydującym o celach i sposobach przetwarzania Pani/Pana danych osobowych i danych osobowych dziecka jest Przedszkole nr 113. Z administratorem może się Pani/Pan skontaktować się poprzez adres e-mail: p113@eduwarszawa.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny przedszkole nr 113 ul. Krasiczyńska 4 , 03-379 Warszawa.

2. Inspektor Ochrony Danych

Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym można się skontaktować w sprawach ochrony i przetwarzania swoich danych osobowych pod adresem e-mail:

IODdbfotargowek@eduwarszawa.pl

lub pisemnie na adres siedziby administratora, wskazany w pkt 1.

3. Cele i podstawy prawne przetwarzania danych osobowych

Administrator będzie przetwarzać Pani/Pana dane osobowe i dane osobowe dziecka w zakresie imienia i nazwiska w celu udokumentowania wyrażonej zgody, natomiast wizerunek dziecka w celach promocyjno-informacyjnych oraz dokumentujących działalność placówki, wynikających z jego zadań statutowych w ramach świadczonych usług w zakresie edukacji na podstawie wyżej wyrażonej zgody na wykorzystanie i publikację wizerunku dziecka, co stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych art. 6 ust. 1 lit. a RODO. W każdej chwili przysługuje Pani/Panu prawo do wycofania wyżej wyrażonej zgody, ale cofnięcie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

4. Okres przetwarzania danych osobowych

Wizerunek dziecka będzie przetwarzane do czasu odwołania Pani/Pana zgody lub przez okresy przewidziane przepisami prawa w tym zakresie, w tym przez okres przechowywania dokumentacji określony w przepisach powszechnych i uregulowaniach wewnętrznych placówki w zakresie archiwizacji dokumentów, a także w okresie dochodzenia roszczeń wynikających z przepisów prawa.

5. Odbiorcy danych osobowych

Wizerunek dziecka zostanie rozpowszechniony na podstawie wyrażonej przez Panią/Pana zgody. Pani/Pana dane osobowe i dane osobowe dziecka w pozostałym zakresie mogą zostać udostępnione innym odbiorcom, jeżeli będzie wynikać to z przepisów prawa.

Pani/Pana dane osobowe i dane osobowe dziecka w pozostałym zakresie mogą być także udostępniane podmiotom przetwarzającym dane w imieniu administratora (podmioty przetwarzające), np. podmioty uczestniczące w organizacji konkursu, podmioty świadczące pomoc prawną, usługi informatyczne, usługi niszczenia dokumentów, jak również inni administratorzy danych osobowych przetwarzający dane we własnym imieniu, np. podmioty prowadzące działalność pocztową lub kurierską.

6. Prawa osób, których dane dotyczą:

Zgodnie z RODO, przysługuje Pani/Panu:

- a) prawo dostępu do danych osobowych i otrzymania ich kopii;
- b) prawo do sprostowania/poprawiania danych osobowych;
- c) prawo do usunięcia danych osobowych;
- d) ograniczenia przetwarzania danych osobowych w przypadkach określonych w art.18 RODO,
- e) prawo do przenoszenia danych osobowych, o którym mowa w art. 20 RODO.

Posiada Pani/Pan prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych na niezgodne z prawem przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych i danych osobowych dziecka.

Zgodnie z art. 21 RODO nie przysługuje Pani/Panu prawo sprzeciwu, wobec przetwarzania danych osobowych, gdyż podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. a RODO.

7. Informacja o wymogu/dobrowolności podania danych osobowych

Podanie przez Panią/Pana danych osobowych ma charakter dobrowolny jednak niezbędny do osiągnięcia celów wskazanych w pkt 3 powyżej.

8. Zautomatyzowane podejmowanie decyzji

W oparciu o Pani/Pana dane osobowe administrator nie będzie podejmował wobec Pani/Pana zautomatyzowanych decyzji, w tym decyzji będących wynikiem profilowania.

9. Przekazanie danych do państwa trzeciego

Administrator nie przewiduje przekazywania Pani/Pana danych osobowych do państwa trzeciego (tj. państwa, które nie należy do Europejskiego Obszaru Gospodarczego obejmującego Unię Europejską, Norwegię, Liechtenstein i Islandię) ani do organizacji międzynarodowych.

ZGODA NA ROZPOWSZECHNIENIE POPRZEZ UPUBLICZNIENIE DANYCH OSOBOWYCH DZIECKA

Jako przedstawiciel ustawowy/inna osoba uprawniona do reprezentowania dziecka

.....

(imię i nazwisko dziecka)

Świadomie i dobrowolnie wyrażam zgodę na nieograniczone czasowo
rozpowszechnienie poprzez upublicznienie przez

.....

(nazwa placówki)

danych osobowych dziecka w zakresie imienia, nazwiska, , nazwy i adresu przedszkola zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1 lit a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016 z późn. zm.) na stronie internetowej www. placówki i na stronie placówki prowadzonej na portalu Facebook, w celach edukacyjno- informacyjnych oraz dokumentujących działalność placówki, wynikających z jej zadań statutowych w ramach świadczonych usług w zakresie edukacji w tym propagowania osiągnięć i talentów.

Oświadczam, że zapoznałem się z treścią klauzuli informacyjnej dotyczącej przetwarzania moich danych osobowych i danych osobowych dziecka przez placówkę.

.....

/ data i podpis rodzica / opiekuna prawnego /

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych dalej jako RODO) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, z późn. zm.) informujemy, że:

1. Administrator danych osobowych

Administratorem czyli podmiotem decydującym o celach i sposobach przetwarzania

Pani/Pana danych osobowych i danych osobowych dziecka jest Przedszkole nr

113. Z administratorem może się Pani/Pan skontaktować się poprzez adres e-mail:

p113@eduwarszawa.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny przedszkole nr 113 ul. Krasiczyńska 4
, 03-379 Warszawa

2. Inspektor Ochrony Danych

Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym można się skontaktować w sprawach ochrony i przetwarzania swoich danych osobowych pod adresem e-mail:

IODdbfotargowek@eduwarszawa.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora, wskazany w pkt 1.

3. Cele i podstawy prawne przetwarzania danych osobowych

Administrator będzie przetwarzać Pani/Pana dane osobowe i dane osobowe dziecka w zakresie imienia i nazwiska w celu udokumentowania wyrażonej zgody, natomiast imię i nazwisko, klasę, nazwę i adres szkoły dziecka w celach promocyjno-informacyjnych oraz dokumentujących działalność placówki, wynikających z jego zadań statutowych w ramach świadczonych usług w zakresie edukacji w tym propagowania osiągnięć i talentów na podstawie wyżej wyrażonej zgody na upublicznienie imienia i nazwiska dziecka, klasy oraz nazwy i adresu szkoły co stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych art. 6 ust. 1 lit. a RODO. W każdej chwili przysługuje Pani/Panu prawo do wycofania wyżej wyrażonej zgody, ale cofnięcie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

4. Okres przetwarzania danych osobowych

Imię, nazwisko, klasa, nazwa i adres szkoły dziecka będą przetwarzane do czasu odwołania Pani/Pana zgody na przetwarzanie ww. danych. Administrator może też usunąć dane osobowe wcześniej, jeśli uzna, że skończył się cel przetwarzania tych danych.

5. Odbiorcy danych osobowych

Imię, nazwisko, klasa, nazwa i adres szkoły zostaną rozpowszechnione na podstawie wyrażonej przez Panią/Pana zgody.

Pani/Pana dane osobowe i dane osobowe dziecka mogą zostać udostępnione innym odbiorcom, jeżeli będzie wynikać to z przepisów prawa.

Pani/Pana dane osobowe i dane osobowe dziecka mogą być także udostępniane podmiotom przetwarzającym dane w imieniu administratora np.: podmioty świadczące pomoc prawną, usługi informatyczne, usługi niszczenia dokumentów, jak również inni administratorzy danych osobowych przetwarzający dane we własnym imieniu.

6. Prawa osób, których dane dotyczą:

Zgodnie z RODO, przysługuje Pani/Panu:

- a) prawo dostępu do danych osobowych i otrzymania ich kopii;
- b) prawo do sprostowania/poprawiania danych osobowych;
- c) prawo do usunięcia danych osobowych;
- d) ograniczenia przetwarzania danych osobowych w przypadkach określonych w art. 18 RODO;
- e) prawo do przenoszenia danych osobowych, o którym mowa w art. 20 RODO.

Posiada Pani/Pan prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych na niezgodne z prawem przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych i danych osobowych dziecka.

Zgodnie z art. 21 RODO nie przysługuje Pani/Panu prawo sprzeciwu, wobec przetwarzania

danych osobowych, gdyż podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. a RODO.

7. Informacja o wymogu/dobrowolności podania danych osobowych

Podanie przez Panią/Pana danych osobowych ma charakter dobrowolny jednak niezbędny do osiągnięcia celów wskazanych w pkt 3 powyżej.

8. Zautomatyzowane podejmowanie decyzji

W oparciu o Pani/Pana dane osobowe administrator nie będzie podejmował wobec Pani/Pana zautomatyzowanych decyzji, w tym decyzji będących wynikiem profilowania.

9. Przekazanie danych do państwa trzeciego

Administrator nie przewiduje przekazywania Pani/Pana danych osobowych do państwa trzeciego (tj. państwa, które nie należy do Europejskiego Obszaru Gospodarczego obejmującego Unię Europejską, Norwegię, Liechtenstein i Islandię) ani do organizacji międzynarodowych. W przypadku zamieszczenia ww. danych na stronie Facebook może dojść do przekazania danych osobowych do państw trzecich.

ZAŁĄCZNIK NR 7

MONITORING DO STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH - ANKIETA

(zakreślić „tak” lub „nie”)

1. Czy zapoznałeś się z dokumentem do Standardy ochrony małoletnich? Tak Nie
2. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci? Tak Nie
3. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci? Tak Nie
4. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie Standardów ochrony małoletnich przez innego pracownika? Tak Nie
5. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące do Standardów ochrony małoletnich (wpisz poniżej).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZAŁĄCZNIK NR 8

WZÓR ZARZĄDZENIA DYREKTORA W SPRAWIE WPROWADZENIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

ZARZĄDZENIE NR

DYREKTORA PRZEDSZKOLA NR 113

z dnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia standardów ochrony małych

Na podstawie art. 22b pkt.1 ustawy z dnia z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 1606) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam Standardy Ochrony Małych w Przedszkolu nr 113 „Przedszkole w Tęczowym Kręgu” w Warszawie, zwane dalej ”Standardami”, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Standardy określają:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małym a personelem przedszkola, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małych;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małego;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”;
- 4) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
- 5) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małym standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania,
- 6) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małemu i udzielenie mu wsparcia,
- 7) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małego;
- 8) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- 9) zasady ustalania planu wsparcia małego po ujawnieniu krzywdzenia;
- 10) zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

§ 3. 1. Standardy w wersji pełnej zamieszcza się na stronie internetowej, na tablicy ogłoszeń Przedszkola Nr 113 „Przedszkole w Tęczowym Kręgu” w Warszawie.

2. Standardy w wersji skróconej, umieszcza się na tablicy ogłoszeń przeznaczonej dla małych dzieci.

§ 4. 1. Wykonanie zarządzenia powierzam Radzie Pedagogicznej Przedszkola Nr 113 w Warszawie.

§ 5. 1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania
Załącznik do zarządzenia Nr

Dyrektora Przedszkola N113
z dnia 2024 r.

**Oświadczenie personelu o znajomości i stosowaniu
Standardów Ochrony Dzieci**

1 Dotyczy wszystkich pracowników, stażystów, wolontariuszy i osób współpracujących, mających kontakt z dziećmi

.....
Imię i nazwisko pracownika

.....
Stanowisko, pełniona funkcja w przedszkolu

.....
Forma zatrudnienia

Ja, niżej podpisana/ny

..... oświadczam,
iż w całości zapoznałam/łem się z dokumentem „Standardy Ochrony Dzieci w Przedszkolu nr 113”.

Oświadczam, że zobowiązuję się do przestrzegania ustalonych „Standardów Ochrony Dzieci” oraz stosowania wszystkich zasad i procedur opisanych w ww. dokumencie.

Warszawa, dn.

.....
Czytelny podpis